

Rezolvarea unui sistem liniar omogen

$$\text{Rezolvați sistemul liniar omogen } (S): \begin{cases} x + y + z = 0 \\ x + ay - z = 0 \\ 2x - ay + 2z = 0 \end{cases}, a \in \mathbb{R}.$$

Rezolvare

Un sistem liniar omogen este întotdeauna compatibil.

Etapa 1. Calculăm $\det(A) = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & a & -1 \\ 2 & -a & 2 \end{vmatrix} = -2a - 4 = -2(a + 2)$

Din rezolvarea ecuației $\det(A) = 0$, avem $a + 2 = 0$ și obținem $a = -2 \in \mathbb{R}$.

Etapa 2. Rezolvăm sistemul (S) pe cazuri: $\begin{cases} \text{Cazul I. } \det(A) \neq 0 \\ \text{Cazul II. } \det(A) = 0 \end{cases}$

Cazul I. $\det(A) \neq 0$, când $a \in \mathbb{R} \setminus \{-2\}$

Sistemul omogen (S) este compatibil determinat și admite soluția banală $(x, y, z) = (0, 0, 0)$.

Cazul II. $\det(A) = 0$ pentru $a = -2$

Atașăm sistemului (S): $\begin{cases} x + y + z = 0 \\ x - 2y - z = 0 \\ 2x + 2y + 2z = 0 \end{cases}$ matricele A și \bar{A} (matricea extinsă).

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & -1 \\ 2 & 2 & 2 \end{pmatrix} \text{ și } \bar{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & -2 & -1 & 0 \\ 2 & 2 & 2 & 0 \end{pmatrix}$$

Determinantul principal $\Delta_p = \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -2 \end{vmatrix} = -3 \neq 0$ și $\det(A) = 0 \rightarrow \text{rang} A = 2$.

Determinantul caracteristic este $\Delta_c = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & -2 & 0 \\ 2 & 2 & 0 \end{vmatrix} = 0$ și pentru că $\Delta_p \neq 0 \rightarrow \text{rang} \bar{A} = 2$.

Deoarece $\text{rang} A = \text{rang} \bar{A}$ sistemul (S) este compatibil, conform Teoremei Kronecker-Capelli.

În cazul $a = -2$ este vorba de sistem compatibil nedeterminat, care admite o infinitate de soluții.

Din alegerea făcută anterior pentru calcularea Δ_p , avem x și y necunoscute principale, iar z este

necunoscută secundară. Fixăm $z = \alpha \in \mathbb{R}$. (S) se reduce la rezolvarea sistemului $\begin{cases} x + y = -\alpha \\ x - 2y = \alpha \end{cases}$,

care admite soluțiile $(x, y, z) = \left(-\frac{\alpha}{3}, -\frac{2\alpha}{3}, \alpha\right)$, $\alpha \in \mathbb{R}$.